

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить із вересня 1934 року.

17 квітня 2012 року.

№4 (2887)

ПЕРШУ І ДРУГУ СТОРІНКИ ЦЬОГО ВИПУСКУ ПРИСВЯЧУЄМО ДНЮ ПЕРЕМОГИ, ЯКИЙ НАБЛИЖАЄТЬСЯ

ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ – ЦЕ СВЯТО ЗІ СЛЮЗАМИ НА ОЧАХ

Танкіст

Сніги! Не сніги, а ріллі,
Наорані смертю за мить.
І хлопець – одне вугілля –
Біля танка свого лежить.

Руку підняв до неба.
Крик занімів на вустах.
Бо жити б йому ще треба
В незайманіх десь містах,

Ще б чути доволка себе
Той гомін прекрасних міст.
Бунтуючи, зняв до неба
Чорний кулак танкіст.

І руки його обгорілі
Не хочуть такого кінця!
І зуби аж сяють білі
На спаленій масці лица!

Бо то ж недомрія мрія,
То ж вірність його комусь –
Напис на танку біліє:
«Жди –

я вернусь!»

О. ГОНЧАР.
1945 р.

Гвардії старший сержант мінометної роти Олесь ГОНЧАР. 1945 р.

Солдатська гордість

Опалений полум'ям бою
В диму прокоптілим гіркім,
Гордись, піхотинцю, собою,
Солдатським званням своїм.
Гордись, що в бурю й негоду
Женеш ти прокляту орду,
Що спиш у тяжких походах
Кілька хвилин на ходу.
Що гори землі скопала
Твоя лопатка мала.
Що втома тебе валяла,
А повалить не могла.
Що в чорній окопній постелі
Ніч обіймає глуха.
Що, змокши, твоя шинеля
Так на тобі й висиха.
Що біль поразок і горе
Найперше на себе приймає.
Гордись, що в найтяжчу пору
Надію в серці мав.
Що й чорту було б не під силу, –
Усе ти витримав зміг,
Ти пекла пройшов горнило
І все-таки – переміг!

О. ГОНЧАР.
1945 р.

Атака

Скрегоче залізом округа,
Смертю повітря фурчить.
Я знаю той ступінь напруги,
Коли вже ніщо не страшить.

Святе божевілля атаки
В тобі поглинає все.
Через яри та байраки
Незнавана сила несе.

Немає ні рідних, ні любих,

Нема ні жалю, ні тривоги.
Байдужим стаєш до зугби,
Могутнім стаєш, як Бог.

О. ГОНЧАР.
1942 р.

(Із зб. «Фронтові поезії»,
К., «Дніпро», 1985).

Брату было три года,
Ну, а мне только год,
Когда мы испытали
На себе арналет.
Мы притихли, как мышки,
Ужас в детских глазах,
Рядом мертвый мальчишка,
Пеной кровь на губах.

А вокруг стоны, крики,
Почему-то наш дом
Раскололся на части;
Все пылает кругом.
Подхватила на руки
Меня мама, а брат
Уцепился за юбку
И ручонки дрожат.
От бомбежек, пожаров

Так втроем и спасались;
И события эти
С нами вечно остались.
Как ночные кошмары,
Дни войны снятся нам,
Словно детская память
Будит нас по ночам.

А. ГАРНАЕВА,
доцент.

ВІДНОВЛЮЄМО ТРАДИЦІЮ

ТРЕТІЙ ТРУДОВИЙ СЕМЕСТР

Ініціювала відновлення університетської традиції – третього трудового семестру – рада студентів історичного факультету. Декан, професор С. І. Світленко доповів на засіданні ректорату, як це було: «Минулого літа всі аудиторії відремонтовані. Після зимової сесії поліпшили стан найбільших поточних аудиторій. У планах студради – навесні розпочати підготовку до третього трудового семестру 2012 року.

В останні два роки студрада гуртожитку №2 на чолі з четвертокурсником, іменним

стипендіатом Євгеном Снідою, спираючись на ініціативу студентів, організувала ремонт житлових приміщень, коридорів, сантехніки, туалетів, душевих кімнат, кухню, відкрила читальну залу. У гуртожитку поліпшилися не тільки умови життя і відпочинку, а й дисципліна та порядок».

Ректорат підтримав ініціативу ради студентів історичного факультету щодо відновлення традиції третього трудового семестру і рекомендував до 1 червня ц. р. розробити план заходів на літо-2012. Відповідальними визначено деканат, кафедри і раду студентів факультету та студраду гуртожитку №2.

Як це буде виконано, є шанс прочитати на сайті історичного факультету у розділі «Студентське самоврядування», який планується наповнити змістом до 1 травня ц. р.

Відновити третій трудовий семестр ректорат рекомендував усім факультетам.

Т. СОБКА.

ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ – ЦЕ СВЯТО БЕЗСМЕРТНОЇ ПАМ'ЯТІ ПОКОЛІНЬ

День Перемоги – це свято мужності й героїзму, слави віковичного подвигу заради миру й щастя, свято безсмертної пам'яті поколінь, яка червоною ниткою спогадів єднає людей, віддалених часом...

Лихо, яке колись об'єднало і згуртувало мільйони для того, щоб дати відсіч ворогові, так само єднає і завжди єднатиме людей, у серцях яких живе пам'ять про наслідки найбільшої трагедії світу. Адже кожен сприймає горе свого народу крізь призму особистого...

Велика Вітчизняна війна скалічила, а то й зовсім зламала долю багатьох людей. Мій прадідусь повернувся з фронту калікою: без однієї ноги та руки. Безліч орденів за відвагу та мужність лишилися на згадку у його житті про ті страшні події. 9 Травня я дякую йому за те, що можу жити в незалежній, суверенній країні, про побудову якої він мріяв, ко-

ли йшов на загибель під кулями та гарматними ядрами заради миру і перемоги.

Для мене День Перемоги невід'ємно пов'язаний і з постаттю Олесь Гончара, ім'я якого носить наш університет, нашого видатного співвітчизника, письменника-фронтовика, людини, яка через струни власної душі пропустила трагічну мелодію війни, залишаючи у своїх «Щоденниках» і творах вражаючі і правдиві спогади про воєнні роки.

Коли читаю «Щоденники» Олесь Терентійовича, згадую спогади про війну мого прадідуся, усвідомлюю те неоціненне значення цих близьких для мене людей у моєму житті. Їхній героїчний подвиг – це моє щасливе майбутнє, у яке я впевнено крокую, продовжуючи лінію їхнього життя, зберігаючи ниточку вічної, безсмертної пам'яті для тих, хто стане моїм продовженням.

К. ШАХОВА, студентка факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства.

ВІТАЄМО ВЕТЕРАНІВ І ВСІХ ВАС ІЗ ДНЕМ ПЕРЕМОГИ!

НИХТО НЕ ЗАБУТИЙ, НИЩО НЕ ЗАБУТЕ

СПАСИБИ ВЕТЕРАНАМ ЗА МИР НА ЗЕМЛІ!

Велика Вітчизняна війна 1941-1945 р.р. розпочалася 22 червня, коли війська фашистської Німеччини та її союзників віроломно напали на Радянський Союз. Для розгрому СРСР були сконцентровані величезні сили – усього 190 дивізій, які нараховували у своєму складі 5,5 млн. чоловік.

Гітлерівське керівництво вело війну на Сході на знищення. Тому вже з перших днів гостро постало питання про майбутнє народів СРСР, української нації. Загроза нацистського поневолення підняла на боротьбу мільйони людей. Ще на початку війни 2,5 млн. громадян України було мобілізовано до Червоної армії, близько 1,5 млн. добровільно вступили до лав народного ополчення, понад 2 млн. працювали на будівництві оборонних споруд.

Німецька навала наштовхнулася на героїчний опір захисників Києва, Одеси, Севастополя та інших міст. Але ворогу все ж таки вдалося окупувати територію України. На довгі 1225 днів та ночей наша земля була поневолена загарбниками.

Мобілізація усіх людських та матеріальних ресурсів країни дала можливість подолати кризове розгортання подій і досягти корінного повороту в ході війни. У битві під Москвою взимку 1941-1942 р. р. зазнав краху гітлерівський план «бліцкригу». Дії регулярних військ Червоної армії поєднувалися зі збройною боротьбою радянських партизанів та підпільників, які завдавали ворогу відчутних втрат, знищивши протягом війни майже 500 тис. солдатів ворога.

Наприкінці 1942 р. радянські війська під Сталінградом розгромили 300-тисячне угруповання гітлерівців. Розвиваючи наступ, у грудні вони почали звільнення території України. Влітку 1943 р. Гітлер спробував перехопити ініціативу, але розпочатий ним наступ на Курській дузі завершився провалом. Радянські війська, завдавши контрудару, уже в

серпні звільнили від ворога Харків і весь Донбас.

Форсування Дніпра та звільнення військами під проводом генерала Ватутіна 6 листопада 1943 р. столиці України Києва завершився корінний перелом у ході Великої Вітчизняної і Другої світової війни в цілому.

У лютому 1944 р. війська 1-го та 2-го Українських фронтів оточили і знищили в районі Корсунь-Шевченківського понад 10 ворожих дивізій, внаслідок чого невдовзі було визволено Правобережжя. Навесні окупанти залишили Крим, а 28 жовтня 1944 р. – і Закарпаття. Таким чином уся українська земля була звільнена від фашистського ярма.

На початку 1945 р. Радянська армія, здійснивши Вісло-Одерську операцію, вступила на територію Німеччини. У квітні війська 1-го Українського та 1-го Білоруського фронтів розгорнули наступ на Берлін і 2 травня штурмом оволоділи столицею рейху.

Велика Вітчизняна війна завершилася повною капітуляцією фашистської Німеччини. 8 травня 1945 р. Збройні сили СРСР, а в їх лавах мільйони українців, відіграли вирішальну роль у розгромі нацизму. На радянському фронті гітлерівська армія зазнала найбільших втрат – до 10 млн. солдатів і офіцерів. За час війни повністю було розгромлено 507 їх дивізій. Радянська армія звільнила від поневолення Польщу, Чехословаччину, Угорщину, Румунію, Югославію, Болгарію та інші країни.

Значний внесок у спільну перемогу над ворогом зробила Україна. За мужність та відвагу 2072 українці отримали звання Героя Радянського Союзу, 32 із них – двічі і один тричі (Іван Кожедуб).

Перемога далася ціною величезних жертв. Радянський Союз втратив у війні 27 млн. чол., у тому числі Україна – 8 млн. На території республіки було зруйновано 714 міст, більше 28 тисяч сіл, 16 тисяч промислових підприємств. Понад 10 млн. жителів України залишилися без даху над головою. Загальна сума матеріальних збитків склала астрономічну цифру – 285 млрд. крб.

Патріотичну позицію і неабияку жертовність у воєнну добу продемонструвало багато представників Дніпропетровського державного університету. Уже в перші дні війни близько 600 викладачів, співробітників та студентів влилися в ряди діючої армії, чимало боролися з загарбниками в партизанських загонах та в підпіллі, самовіддано працювали в тилу, наближаючи жадану мить Перемоги. 160 із них не повернулися з війни, віддавши своє життя за свободу рідної землі. Їх імена увічнені в граніті пам'ятного знаку, спорудженого біля наукової бібліотеки ДНУ імені Олеса Гончара.

Величезний подвиг захисників і визволителів Вітчизни символізує триумф справедливості, залишається невичерпним джерелом патріотизму та незламної віри народу у свої сили.

(З університетського стенду «Вони захищали Батьківщину»).

ПЕРЕМОГА - ЦЕ ПІДСУМОК ВАЖКОЇ ПРАЦІ

Ю. ПОЛНЮЛЬ,
учасник бойових дій.

Перемога – це підсумок важкої солдатської праці

Під час війни я був розвідником в артилерійському полку важких гармат артилерійського резерву головного командування групи підтримки піхоти. Полк входив до 5-ої армії, яка утримувала оборону на південному заході від Москви. Армія відступала з кровопролитними боями. І ми разом з нею. Наш полк постійно перекидали з одного місця на інше, де виявляли скупчення ворожих військ. Пересувалися тільки вночі. На місці відразу ж викопували сховища для гармат і запасу снарядів, потім рили землянки і валили ліс для перекриття. Часто бувало так, що тільки закінчимо будувати пере-

криття, як звучить команда: «Відбій!» - і ми рухаємося на нову позицію. Там уже починалося спочатку. Нам було дуже важко, але ж ми знали, що нашої підтримки чекають.

Так було до кінця листопада 1941 року. Потім уже не відступали, а з перших чисел грудня розпочався розгром фашистів, які наступали на Москву. Під час контрнаступу 6 лютого 1942 року мене тяжко поранило, а 23 лютого наш полк одержав назву гвардійського і став 66-м гвардійським. Бойовий шлях до перемоги він закінчив у Німеччині.

Ю. ПОЛНЮЛЬ,
колишній ст. викладач кафедри оптики фізичного факультету. Фото зі стенду «Вони захищали Батьківщину».

Я ЗГАДУЮ СВОЇХ КОМСОМОЛЬЦІВ, МУЖНІХ І ВІДВАЖНИХ

О. ТЕМНЕНКО,
учасник бойових дій,
полковник у відставці.

Тривалим і дуже важким був шлях до перемоги. На цьому шляху серед багатьох боїв особливе місце займає грандіозна Сталінградська битва.

Бойові дії під Сталінградом із самого початку були жорстокими. Обстановка на фронті вимагала від підрозділів нашого 1155 стрілецького полку не тільки стійко оборонятися, а й вести наступ, часто не маючи переваги над противником ні в танках, ні в артилерії, що призводило до великих втрат із нашого боку.

Комсомольці склали основну масу війська. Поповнювався полк теж в основному молоддю 18-19 років, не обстріляною, без бойового досвіду. Вели себе ці юнаки в тилу по-дитячому. Тому я запитував себе, як же вони воюватимуть? І ось полк знову в бою. У бою цих юнаків не можливо було впізнати. Прагнення що б то не було виконати наказ, безстрашність і мужність!

У роті зв'язку, де я був політруком, у боях брали участь семеро дівчат – радистки і телефоністки. Прекрасні дівчатко-комсомолки! Боролися з ворогом нарівні з чоловіками, долаючи труднощі воєнного побуту, тяжкі

походи, смертельну небезпеку.

Під Сталінградом командні пункти батальйонів, полків, дивізій були наближені до бойових порядків піхоти на 500-600 метрів. І ось ці мужні дівчата часто під вогнем ворога забезпечували зв'язок. Тільки через роки починаєш розуміти, який масовий героїзм виявила молодь у роки війни, які випробування випали на її долю. А тоді це була просто робота, просто виконання свого обов'язку.

У роті воювали з ворогом воїни багатьох національностей: росіяни й українці, білоруси й узбеки і навіть німці. Сини всіх народів Радянського Союзу стали на захист Сталінграда.

Мені тоді було двадцять два. Здається, я знаходив слова, які зачіпали душу людей. Глибока віра солдата у справедливість нашої боротьби полегшувала моє завдання переконувати воїнів в тому, що, незважаючи на тимчасові труднощі, перемога буде за нами. Блискуча перемога під Сталінградом стала важливою військово-політичною подією, яка вплинула на хід Другої світової війни.

О. ТЕМНЕНКО,
колишній ст. викладач кафедри військової підготовки. (З архіву редакції).

ПРОФЕСОРИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВИДАТНИЙ УЧЕНИЙ І КОНСТРУКТОР

В'ячеслав Михайлович КОВАЛЕНКО – учасник Великої Вітчизняної війни. У боях під Москвою був тяжко поранений, став інвалідом. Після навчання на механіко-математичному факультеті Ленінградського університету (евакуйованого на Волгу) з дипломом інженера-механіка був направлений на роботу у відділ Сергія Корольова НДІ-88. Там захистив кандидатську дисертацію і став універсальним фахівцем. У 1953-1977 р.р. працював у Дніпропетровську.

У дніпропетровський період видатний учений та конструктор у галузі астронавтики й аеродинаміки літальних апаратів великих швидкостей В'ячеслав Михайлович Коваленко працював у Дніпропетровському державному університеті (так тоді називався наш університет). Спочатку як старший викладач кафедри №1 фізико-техніч-

ного факультету, а потім очолював кафедру прикладної газової динаміки і тепломасообміну та кафедру аеродинаміки механіко-математичного факультету. За час педагогічної діяльності він підготував велику групу аспірантів, випускників університету, які гідно продовжують його справу.

Основне ж місце роботи В. М. Коваленка було в ОКБ-586. Тут він обіймав посади начальника розрахунково-теоретичного сектора та проектного відділу і дванадцять років очолював як Головного конструктора Космічне конструкторське бюро – КБ-3 у складі ДКБ «Південне».

Керував проектними роботами зі створення перших бойових ракет Р-12, Р-14, Р-16 та ін. Після успішного запуску першої балістичної ракети далекої дії отримав звання Героя Соціалістичної Праці (1961 р.).

У 1960 році В. М. Коваленку присуджено вчений ступінь доктора технічних наук, Ленінської премії, а в 1962-ому – звання професора.

Перший супутник серії ДС («Дніпровський супутник»), у відкритій пресі – «Космос-1» складали в напівпідвальному приміщенні цеху №26 «Південмашу» – спочатку завод не був пристосований для виготовлення космічних апаратів, це потім з'явилися космічні дільниці, цехи й навіть космічне виробництво.

«Створені на Дніпрі космічні апарати зробили величезний внесок в оборону країни, – вважає Сергій Кавелін,

заступник Головного конструктора КБ космічних апаратів. – Безперечний факт: наші стратегічні ракети допомогли зберегти мир на планеті, та не менш справедливо й інше – саме розвідувальні супутники найкраще контролюють процеси, що відбуваються на планеті, зокрема, попереджають про ядерну загрозу. Під керівництвом В. М. Коваленка розроблено кілька типів супутників абсолютно нового напрямку в оборонній техніці, зокрема й космічні апарати оглядового та детального радіотехнічного спостереження («Цілина-О» і «Цілина-Д»), які відзначені високими науковими преміями країни».

Зібравши під своє крило кращі кадри ОКБ, професор В. М. Коваленко почав будувати плани створення Дніпровського космічного центру країни, і ніхто не сумнівався, що він свій задум впровадить у життя. У нього були безліч нових ідей, неймовірні організаторські здібності, незаперечний авторитет ученого та блискучого практика. Займаючись космічними дослідженнями Землі, Сонця, Галактики, В'ячеслав Михайлович розумів: це завдання не одного КБ, не однієї країни – це проблеми всього людства. Космос має не роз'єднувати, а об'єднувати людей. Таких важливих висновків дійшли й вчені, коли 1966 року при Академії наук СРСР була створена Рада з міжнародного співробітництва в галузі дослідження і використання космічного простору,

скорочено – Інтеркосмос. Її головою був затверджений член Президії АН СРСР академік Борис Петров, членом Ради й першим Генеральним директором міжнародної програми «Інтеркосмос» став професор В'ячеслав Коваленко.

14 жовтня 1969 року на космодромі Капустин Яр у присутності вчених дев'яти зарубіжних країн дніпропетровський носій «Космос-1» (11К63) вивів на орбіту космічний апарат ДС-УЗ-ІК-1, який у відкритій пресі отримав назву «Інтеркосмос-1». Значимо: із 25 автоматичних супутників серії «Інтеркосмос» 22 розроблені, виготовлені й випущені дніпропетровцями! Міжнародне співробітництво, ініціатором якого був В'ячеслав Михайлович, з кожним роком розширювалося – серед наших «космічних партнерів» з'явилися французи, шведи, індійці. Під керівництвом професора В. М. Коваленка та індійського професора Рао проходили всі етапи створення першого індійського супутника «Аріабхата» – від його задуму до запуску на орбіту 19 квітня 1975 року й прийому інформації з космосу.

У межах радянсько-французького проекту «Аркад» була запущена серія космічних апаратів «Ореол» для дослідження фізичних явищ у верхній атмосфері Землі та вивчення природи полярного саява.

Видатного вченого цікавило все, що мало великий практичний інтерес: вивчення сонячної активності, метеоритних потоків, радіаційної ситуації та

радіаційних поясів Землі, магнітного поля й дослідження атмосфери...

В останні роки всі проекти, що мали науково-дослідний характер і реалізувалися під керівництвом В. М. Коваленка, здійснювалися в межах міжнародного співробітництва. Визнанням заслуг у розвитку вітчизняної та світової космонавтики стало обрання В'ячеслава Михайловича членом-кореспондентом Академії наук УРСР (1972 р.).

У грудні 1977 року професора В. М. Коваленка призначили спочатку Головним, а потім і Генеральним конструктором ОКБ науково-виробничого об'єднання імені С. О. Лавочкина (м. Москва).

Він був обраний членом-кореспондентом Академії наук СРСР (1986 р.) і дійсним членом Міжнародної академії астронавтики (1987 р.).

(За О. АКАСТЬОЛОВОЮ (У кн. «Славне сузір'я окриплених університетом. Нариси.» - Дн-ськ, вид-во ДНУ, 2008).

Від редакції: Дніпропетровськ відзначив ювілейну дату видатного вченого й конструктора, ДНУ ім. О. Гончара, зокрема, став співорганізатором VI наукових читань «Дніпровська орбіта». У «Віснику університету» (серія «Механіка») професор О. Г. Гоман опублікував статтю «В'ячеслав Михайлович Коваленко – видатний учений і конструктор ракетно-космічної техніки. До 90-річчя від дня народження».

ПАМ'ЯТІ ХОРОШОЇ ЛЮДИНИ

МАРІЯ ХИТРИКОВА

Про кандидата в майстри спорту з альпінізму, чемпіонку України у висотному класі, студентку гр. КП-08 Марію Хитрикову ми з радістю і захопленням готували матеріал у нашу газету до 8-го Березня. Марія минулого літа підкорила два восьмитисячники – Гашербрум 1 і Гашербрум 2. Це – єдина жінка-українка, яка змогла одразу піднятися на два восьмитисячники.

Тим часом, напередодні свята, дівчина поспішала на Ельбрус. «Ура!!! На Ельбрус!!! Розтопіть, будь ласка, сніг до мого приїзду!!!» – останній її статус на особистій сторінці в Інтернеті.

Та поки газета чекала на друкування у видавництві, засоби масової інформації передали сумну звістку: на Ельбрусі у заметіль загинула Марія Хитрикова. Загибла альпіністку рятувальники знайшли на висоті 4700 метрів.

Це була добра і світла людина. Приклад для студентської молоді. Приклад сили духу й віри у свої сили. Ніхто й ніколи не бачив у її очах смутку. Вона раділа життю, мала улюблену справу, мету і жила задля неї.

Ельбрус підкорила у дванадцять років. Відтоді це – її улюблена гора. Перемагала у трьох забігах на Ельбрус: перше і два других місця на міжнародних змаганнях.

На перший семитисячник піднялася разом із батьком-альпіністом у 16 років. Після піка Леніна зійшла на Ама-Даблам, пік Хан-Тенгри та пік Корженевської. У висотному класі на чемпіонатах України посідала місця не нижчі четвертого. На чемпіонаті СНД у висотно-технічному класі була четвертою.

Марію Хитрикову називали наймолодшою альпіністкою в Україні. Друзі розповідають в Інтернеті, що сили й мужності у неї було на десяток чоловіків. Вона була із тих людей, за якими можна йти й нічого не боятися.

Т. СОБКА,
редактор газети
«Дніпропетровський університет».

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ В УНІВЕРСИТЕТІ У 2011 РОЦІ

• Співробітники університету захистили 9 докторських дисертацій.

• Співробітники університету та випускники аспірантури захистили 58 кандидатських дисертацій.

Показники захисту докторських та кандидатських дисертацій є вищими, ніж середні за останні 14 років.

• В університеті працювало 9 спеціалізованих учених рад із захисту докторських дисертацій за 23 спеціальностями та 7 спеціалізованих рад із захисту кандидатських дисертацій за 12 спеціальностями. Розпочали роботу спецради за спеціальністю 19.00.01 – загальна психологія, історія психології (голова – проф. Аршава І. Ф.) та за спеціальністю

08.00.08 – гроші, фінанси і кредит (голова – проф. Шевцова О. Й.). Спецради з механіки (голова проф. Поляков М. В.) дозволено проводити захисти ще й за спеціальністю 01.02.05 – механіка рідини, газу та плазми з технічних наук.

• У спеціалізованих учених радах університету захищено 69 кандидатських та 12 докторських дисертацій. Ці показники вищі, ніж середні за останні десять років.

Найбільша кількість захистів із філологічних – 17 (у 2010-ому – 45), фізико-математичних – 15, історичних і філософських – по 11 (у 2010-ому – по 15) та політичних наук (9). Найменше захистів, як і в 2010-ому, – з економічних наук.

Заключили докторантуру 5 осіб,

із них 1 співробітник університету. Троє випускників подали дисертації до відповідних учених рад.

• Аспірантуру закінчили 87 осіб. Восьмеро захистили дисертації достроково або в строк.

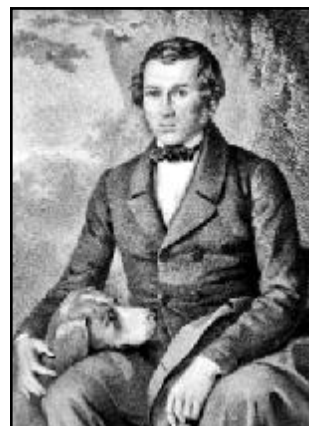
• Відкрито аспірантуру за спеціальностями 21.03.03 – геополітика та 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку.

• Прийнято до аспірантури 137 осіб.

• За контрактом навчалося 128 аспірантів.

• Показники присвоєння вчених звань такі: професор – 11, доцент – 41, старший науковий співробітник – 1. Ці показники найкращі за останні п'ять років.

(Із доповіді ректора, проф. М. В. Полякова на засіданні Вченої ради університету).

ГРЕБІНКА
Свєн Павлович, байкар,
прозаїк, громадський діяч (1812-1848).

ТЕЛЕФОН ДОВІРИ РЕКТОРА

Телефон довіри ректора ДНУ ім. О. Гончара, проф. М. В. Полякова: 374-98-38.

Електронна пошта:
rektor.dnu@gmail.com

НА ФАКУЛЬТЕТІ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

МАГІСТЕРСЬКА ПРОГРАМА «ГЛОБАЛЬНІ ФІНАНСИ» АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Магістерська програма «Глобальні фінанси» розрахована на іноземних громадян (близького й дальнього зарубіжжя) та громадян України, які мають диплом бакалавра або спеціаліста за напрямом «Міжнародна економіка» і хочуть навчатися англійською мовою. Сподіваємося, що програма зацікавить також університети, які приймають наших студентів за програмами подвійного диплому: Університет прикладних наук м. Міттвайди (Німеччина), Університет Дю Мен (Франція) та Російський університет дружби народів (Москва, Росія).

Відповідно до навчального плану за магістерською програмою викладаються такі дисципліни: міжнародний менеджмент, міжнародні стратегії економічного розвитку, менеджмент персоналу, управління міжнародною конкурентоспроможністю, стратегічне управління, фінансовий менеджмент, торгівля на глобальному фінансовому ринку, глобальна банківська діяльність, фінансова глобалізація, фінансовий інжиніринг.

Викладання дисциплін спеціалізації та наукове керівництво магістерськими дипломами забезпечуватимуть викладачі кафедри міжнародних фінансів, які пройшли неодноразові закордонні стажування (до речі, завідувач кафедри, професор Н. В. Стукало уже багато років викладає фінансову глоба-

лізацію англійською мовою, к. е. н. О. В. Приз викладає англійською мовою менеджмент інновацій).

Окремі нормативні дисципліни спеціальності, а також дисципліни самостійного вибору вищим навчальним закладом викладають кафедри менеджменту та туризму, педагогіки та психології, міжнародного права.

Студенти відчувають нагальну потребу знати іноземну мову. Багато з них проходять виробничу практику в компаніях та установах, де активно використовують іноземну мову: ІП «Ексіжен сервіс», ТОВ «Інтерпайп Ніко Тюб», ТОВ «Кін Лайт» та ін.

Намагаємося створити на факультеті англомовне середовище. Кафедра іноземних мов щорічно проводить англійською мовою студентські конференції з актуальних проблем світової економіки, видає методичні рекомендації, що забезпечують освітню діяльність. Дипломні роботи бакалавра, спеціаліста та магістра випускники захищають іноземними мовами. Минулого навчального року 26 студентів захистили дипломи іноземними мовами. Крім спеціальних дисциплін, що викладають випускові кафедри англійською мовою, та базових дисциплін з вивчен-

ня мови, кафедра іноземних мов викладає теорію та практику перекладу, крос-культурні відносини, іноземну мову для менеджменту та маркетингу – навчальні предмети, які підвищують мовну компетенцію майбутнього фахівця та дають спеціальні знання в галузі майбутньої професії. Студенти напряму підготовки «Міжнародна економіка» складають з іноземної мови державний екзамен.

Якщо досвід впровадження магістерської програми «Глобальні фінанси» з викладанням англійською мовою виявиться позитивним, є потенціал для здійснення аналогічної програми «Міжнародний менеджмент» для студентів спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»: викладачі кафедри менеджменту та туризму О. В. Пирог, К. М. Гудим, О. М. Стасюк, О. В. Шипанова вільно володіють англійською, а завідувач О. А. Джусов викладає технічний аналіз ринку цінних паперів англійською, до того ж має досвід викладання економічних дисциплін англійською мовою в Університеті прикладних наук м. Міттвайди.

(Із виступу декана факультету міжнародної економіки І. Л. Сазонця на засіданні ректорату ДНУ ім. О. Гончара).

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

ДІЛИМОСЯ ДОСВІДОМ

Національна авіаційна академія м. Баку (Азербайджан) готує фахівців для експлуатації, обслуговування та діагностики авіаційної техніки і планує відкрити факультет із напрямками підготовки «Проектування та конструювання ракетно-космічних літальних апаратів», «Двигуни й енер-

гоустановки літальних апаратів», «Системи автоматичного керування ракетно-технічної техніки».

У зв'язку з цим проректор з навчальної роботи Самєдов Адалат Солтан оглу, учений секретар Абдуллаєв Хагани Імран оглу та помічник ректора Газарханов Енвер Таптіг оглу відвіда-

ли наш університет. Зустрілися із завідувачами кафедр фізико-технічного та механіко-математичного факультетів і обговорили питання спільної розробки спеціальних бакалаврських і магістерських програм, читання базових дисциплін викладачами ДНУ ім. О. Гончара в Баку, організації у нас курсів з підвищення кваліфікації для викладачів з НАА, створення спільного наукового колективу для проведення досліджень в аерокосмічній галузі та інші.

Академія звернулася до Мі-

ністерства освіти Азербайджанської Республіки за дозволом відкрити в них фізико-технічний факультет, де й готуватимуть фахівців із ракетно-космічної техніки. Використовуватиметься досвід навчання Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара. Так співпрацюватиметься Угода про співпрацю, яку підписали два ректори – Аріф Мір-Джалал огли Пашаєв та Микола Вікторович Поляков.

(Використано інформацію з сайту ДНУ ім. О. Гончара).

УМОВИ ТА ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ДНУ ІМ. О. ГОНЧАРА

Публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена у процесі виконання університетом своїх обов'язків, передбачених законодавством, або якою володіє університет.

Запит на публічну інформацію можуть здійснювати фізичні, юридичні особи та об'єднання громадян без статусу юридичної особи, крім суб'єктів владних повноважень.

Публічна інформація про діяльність університету надається у формі, визначеній законодавством у сфері освіти і науки, молоді та спорту. Якщо форму надання публічної інформації законодавством не передбачено, вона надається у формі, визначеній у запиті на інформацію. У разі відсутності можливості надання публічної інформації у запитованій формі вона надається в тому вигляді, у якому вона зберігається в університеті.

Публічна інформація може надаватися в усній формі фізичним, юридичним особам та об'єднанням громадян під час особистого прийому та по телефону – уповноваженими особами університету.

Якщо запит на інформацію подається поштою, на конверті треба зробити помітку «Запит на публічну інформацію». Дозволяється подання запиту шляхом заповнення відповідних форм проектів запиту на інформацію, зразки яких можна отримати в загальному відділі університету або роздрукувати на сайті університету. Якщо з поважних причин (інвалідність, обмежені фізичні можливості тощо) особа не може подати письмовий запит особисто, його оформити у загальному відділі відповідальна особа з питань запитів на інформацію, яка зазначить у запиті своє ім'я, контактний телефон і надасть копію запиту особі, яка його подала.

Електронний запит на інформацію повинен містити одне запитання і не перевищувати 1000 знаків. Запит не

повинен містити вкладених файлів. Усі поля в електронній формі запиту підлягають обов'язковому заповненню. Електронний запит на інформацію з ненаалежно заповненими або незаповненими полями в університеті не розглядатиметься.

Скарги, порядок розгляду яких регламентується процесуальним законодавством України, а також запити на інформацію, тексти яких містять більше 1000 знаків, копії документів, фотографії та інші вкладення, можуть бути надіслані до університету засобами поштового зв'язку або подані до загального відділу університету (просп. Гагаріна, 72, м. Дніпропетровськ, 49010).

Відповідь на електронний запит на інформацію надсилається на адресу електронної пошти або на поштову адресу, вказану запитувачем.

Відповідь на публічну інформацію надається не пізніше п'яти робочих днів від дня надходження запиту до університету. Якщо запит на

інформацію стосується відомостей, необхідних для захисту життя чи свободи особи, щодо стану довкілля, якості харчових продуктів і предметів побуту, аварій, катастроф, небезпечних природних явищ та інших надзвичайних подій, що сталися або можуть статися і загрожують безпеці громадян, відповідь буде надана не пізніше 48 годин від часу надходження до університету запиту.

Якщо запит на інформацію стосується надання великого обсягу інформації або потребує її пошуку серед значної кількості даних, строк розгляду запиту може бути продовженим до 20 робочих днів, але про це університет письмово повідомляє запитувача не пізніше п'яти робочих днів від дня надходження запиту на інформацію до університету.

Якщо у запиті разом із проханням надати публічну інформацію є прохання надати також інформацію, що не належить до публічної, то відповідь на запит може бути надана заявнику окремо у

строки, передбачені законодавством, про що запитувач повідомляється.

Публічна інформація на запит видається безкоштовно. Лише в разі, коли запитувач інформація містить документи обсягом більше десяти сторінок, університет не пізніше п'яти робочих днів від дня надходження запиту повідомляє заявника про вартість фактичних витрат, пов'язаних із копіюванням або друком документів та реквізитів і порядок оплати цих витрат. За таких обставин надання публічної інформації здійснюється протягом трьох робочих днів після підтвердження оплати вартості фактичних витрат.

Розмір витрат на копіювання та друк документів і порядок відшкодування таких витрат визначаються в межах граничних норм, встановлених відповідним Положенням Кабінету Міністрів України та Інструкцією про порядок відшкодування фактичних витрат на копіювання та друк документів, які надаються запитувачам інформації.

Університет має право відмовити в задоволенні запиту, якщо:

– університет не володіє і не зобов'язаний відповідно до його компетенції, передбаченої законодавством, володіти інформацією, щодо якої зроблено запит;

– дані, що запитуються, належать до категорії інформації з обмеженим доступом;

– не дотримано вимог щодо оформлення запиту на інформацію, передбачених частиною п'ятою статті 19 Закону України «Про доступ до публічної інформації», відповідно до якої запит на інформацію повинен містити: ім'я (найменування) запитувача, поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер засобу зв'язку за його наявності, загальний опис публічної інформації або вид, назву, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит, якщо запитувач це відомо; підпис і дату за умови подання запиту на паперовому носії.

(За наказом по університету «Про реалізацію Закону України «Про доступ до публічної інформації»).

ЦЕ – ТЕ, ЩО ТРЕБА КОЖНОМУ СТУДЕНТОВІ САНАТОРІЙ-ПРОФІЛАКТОРІЙ

Раз на рік я знаходжу час, щоб оздоровитися в санаторій-профілакторій університету.

Найголовніше, що тут я маю, – триразове повноцінне харчування. А готують кухарі дуже смачно!

І лікування в санаторій-профілакторій можна отримати різноманітне: медикаментозне, масаж, ванни, процедури з використанням обладнання (наприклад, електрофорез) тощо.

А ще ми безкоштовно ходимо до театру або в кіно. 23 березня ц. р. дивилися в театрі імені Т. Г. Шевченка виставу «Хазяїн».

Про ціну путівки. Студент оплачує лише десять процентів путівки. На 24 дні це становить зараз 169,50 грн.

Раджу всім студентам оздоровитися в нашому санаторій-профілакторій.

Т. ТУЗНІЧЕНКО,
студент гр. ТР-11с.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД:

молодшого наукового співробітника НДЛ наземної екології, лісового ґрунтознавства та рекультивациі земель НДІ біології (д/б теми 1-261-12) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(вища освіта, досвід роботи за фахом не менше 3-х років, наявність наукових праць у галузі біології, вільне володіння державною мовою України),

доцента кафедри маркетингу економічного факультету – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата економічних наук зі спеціальності «Економіка та упра-

вління підприємствами» (за видами економічної діяльності), стаж науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 10 років, наявність наукових публікацій у фахових виданнях, вільне володіння державною мовою України),

викладача кафедри радіоелектроніки факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукових публікацій у фахових виданнях за напрямом наукової роботи кафедри радіоелектроніки, досвід науково-педагогічної роботи

у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менш ніж 2 роки, вільне володіння державною мовою України),

професора кафедри обчислювальної математики та математичної кібернетики – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня доктора фізико-математичних наук, вчене звання доцента, стаж науково-педагогічної роботи у вищому навчальному закладі III-IV рівнів акредитації не менше 10 років, вільне володіння державною мовою України),

старшого наукового співробітника НДЛ історичних зв'язків України з

країнами Європи і Америки кафедри всесвітньої історії історичного факультету (д/б теми 5-269-12) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(вища освіта за спеціальністю «історія», науковий ступінь кандидата історичних наук за спеціальністю «всесвітня історія», наявність наукових праць у галузі всесвітньої історії, вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня від дня опублікування оголошення в засобах масової інформації).

на конкурс приймаються документи: заява, особовий листок з обліку кадрів, фото 3x4, автобіографія, копія документів про вищу освіту (з пред'явленням оригіналу пред'явленням оригіналу документа), копія диплома кандидата (доктора) наук, якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), копія атестата старшого наукового співробітника, доцента (професора), якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), список наукових робіт та винаходів (завіренних за останнім місцем роботи).
Наша адреса: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус №1, кімн. 217, тел.: (056) 374-98-27.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ АБИТУРІЄНТА-2012

ПЕРЕЛІК СЕРТИФІКАТІВ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ ТА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ, ЩО ПРИЙМАЮТЬСЯ НА ВІДПОВІДНІ НАПРЯМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА У 2012 РОЦІ

ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

Образотворче мистецтво

Дизайн

1. Українська мова та література
2. Історія України
3. Творчий конкурс (Малюнок. Живопис. Композиція.)

Філологія (українська мова та література)

1. Українська мова та література
2. Іноземна мова
3. Історія України

Філологія (російська мова та література)

1. Українська мова та література
2. Російська мова
3. Історія України

Переклад

Філологія (англійська мова та література)

Філологія (китайська мова та література)

Філологія (японська мова та література)

1. Українська мова та література
2. Англійська мова
3. Історія України

Філологія (німецька мова та література)

1. Українська мова та література
2. Німецька мова
3. Історія України

Філологія (французька мова та література)

1. Українська мова та література
2. Французька мова
3. Історія України

ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Міжнародні відносини

1. Українська мова та література
2. Іноземна мова
3. Всесвітня історія або географія

Політологія

1. Українська мова та література
2. Історія України
3. Всесвітня історія або іноземна мова

Соціальна робота

1. Українська мова та література
2. Історія України
3. Географія або іноземна мова

Філософія

Соціологія

1. Українська мова та література
2. Історія України
3. Математика або іноземна мова

ФАКУЛЬТЕТ СИСТЕМ ТА ЗАСОБІВ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Журналістика

1. Українська мова та література
2. Іноземна мова або російська мова
3. Творчий конкурс

Реклама і зв'язки з громадськістю

1. Українська мова та література
2. Історія України
3. Іноземна мова або географія

Видавнича справа та редагування

1. Українська мова та література
2. Історія України
3. Іноземна мова або математика

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Туризм

1. Українська мова та література
2. Географія
3. Історія України або іноземна мова

Управління персоналом і економіка праці

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Історія України або географія

Міжнародна економіка

Менеджмент

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Іноземна мова або географія

Міжнародні економічні відносини

1. Українська мова та література
2. Іноземна мова
3. Математика або географія

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Економічна кібернетика

Економіка підприємства

Прикладна статистика

Маркетинг

Фінанси і кредит

Облік і аудит

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Історія України або географія

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Історія

1. Українська мова та література
2. Історія України
3. Всесвітня історія або іноземна мова

ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ

Психологія

Корекційна освіта

1. Українська мова та література
2. Біологія

3. Історія України або іноземна мова

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Правознавство

1. Українська мова та література
2. Історія України
3. Іноземна мова або математика

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИКИ, ЕЛЕКТРОНІКИ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ

Фізика

Прикладна фізика

Мікро- та наноелектроніка

1. Українська мова та література
2. Фізика
3. Математика або хімія

Комп'ютерні науки

Телекомунікації

Комп'ютерна інженерія

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Фізика або іноземна мова

Радіоелектронні апарати

1. Українська мова та література
2. Фізика
3. Математика або іноземна мова

ХІМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Хімія

Хімічна технологія

1. Українська мова та література
2. Хімія
3. Фізика або математика

Харчові технології та інженерія

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Хімія або фізика

ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЇ, ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

Біологія

1. Українська мова та література
2. Біологія
3. Фізика або хімія

Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Хімія або географія

Лабораторна діагностика

1. Українська мова та література
2. Біологія
3. Фізика або математика

ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Географія

1. Українська мова та література 2. Географія 3. Історія України або математика

Гідрометеорологія

1. Українська мова та література
2. Географія
3. Математика або фізика

Геологія

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Географія або фізика

ФАКУЛЬТЕТ ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ

Прикладна математика

Інформатика

Системний аналіз

Програмна інженерія

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Фізика або іноземна мова

МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Механіка

Математика

Статистика

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Фізика або іноземна мова

Теплоенергетика

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Фізика або хімія

ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Електротехніка та електротехнології

Інженерне матеріалознавство

Машинобудування

Прикладна механіка

Двигуни та енергетичні установки літальних апаратів

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Фізика або хімія

Приладобудування

1. Українська мова та література
2. Фізика
3. Математика або хімія

Радіотехніка

1. Українська мова та література
2. Фізика
3. Математика або іноземна мова

Авіоніка

Авіа- і ракетобудування

Системи технічного захисту інформації

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Фізика або іноземна мова

ЦЕНТР ЗАОЧНОЇ ТА ВЕЧІРНЬОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ

Філологія (українська мова та література)

1. Українська мова та література
2. Іноземна мова
3. Історія України

Філологія (англійська мова та література)

1. Українська мова та література
2. Англійська мова
3. Історія України

Журналістика

1. Українська мова та література
2. Іноземна мова або російська мова
3. Творчий конкурс

Економіка підприємства

Фінанси і кредит

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Історія України або географія

Менеджмент

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Іноземна мова або географія

Історія

Політологія

1. Українська мова та література
2. Історія України
3. Всесвітня історія або іноземна мова

Соціологія

1. Українська мова та література
2. Історія України
3. Математика або іноземна мова

Психологія

1. Українська мова та література
2. Біологія
3. Історія України або іноземна мова

Правознавство

1. Українська мова та література
2. Історія України
3. Іноземна мова або математика

Біологія

1. Українська мова та література
2. Біологія
3. Фізика або хімія

Географія

1. Українська мова та література
2. Географія
3. Історія України або математика

Математика

Інформатика

1. Українська мова та література
2. Математика
3. Фізика або іноземна мова

Передплачуйте газету «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»!

ПЕРЕДПЛАТУ МОЖНА ОФОРМИТИ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ ОБЛАСТІ

«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» – щомісячна (крім серпня) газета Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара.

Редактор Т. А. СОБКА

Засновник і видавець – Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара.

Адреса ДНУ ім. О. Гончара: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірною.